

**Булінг в школі.
Профілактика
булінгу.**

Булінг - це тривалий процес свідомого ставлення жорстокого (фізичного і психічного) з боку дитини або групи дітей до іншої дитини або дітей.

Булінг може бути у:

Школі

Вдома

Робочому
колективі

Досить поширеною і часто обговорюваною проблемою в шкільному середовищі є проблема булінгу. Від булінгу може страждати кожен і якщо стояти осторонь і думати, що це мене обмине, то я вас розчарую тому, що статистика по Україні шокує.

The logo features the word "STOP" in large, blue, hand-drawn letters. The letter "O" is replaced by a red handprint. Below "STOP" is the word "BULLYING" in smaller, blue, hand-drawn letters. A blue horizontal line is drawn underneath the word "BULLYING".

STOP
BULLYING

Статистичні данні про булінг в Україні

СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Відповідно до [дослідження](#) ЮНІСЕФ:

- 67% дітей в Україні у віці від 11 до 17 років стикалися з проблемою булінгу;
- 24% дітей стали жертвами булінгу;
- 48% дітей нікому не розповідали про випадки булінгу;
- 44% школярів були спостерігачами булінгу, але ігнорували його, бо їм було страшно за себе;
- більшість дітей булять за те, що вони виглядають, говорять, думають не так, як інші діти.

Які рекомендації із самостійної протидії булінгу можна дати дітям?

- ✓ Намагайтеся ігнорувати кривдника.
- ✓ Якщо ви не можете піти геть, спробуйте використати гумор. Цим ви можете відвернути кривдника від наміру дошкулити вам.
- ✓ Намагайтеся зберігати спокій. Адже вивести вас з рівноваги — саме те, чого хоче кривдник.
- ✓ Не вступайте в бійку. Зазвичай булери чекають на це як на привід завдати вам шкоди.
- ✓ Поговоріть з людьми, яким довіряєте. Можливо, вони зможуть порадити вам, як поводити себе в ситуації булінгу.

Особливості та види булінгу в школі [2]

Фізичний булінг

Це залякування за допомогою агресивного фізичного залякування полягає у багаторазово повторюваних ударах, стусанах, підніжках, блокуванні, поштовхах і дотиках небажаним і неналежним чином.

Поведінковий булінг

Це бойкот, плітки, ігнорування, ізоляція в колективі, інтриги, шантаж, вимагання, створення неприємностей.

Вербальна агресія

Виражається в постійних глузуваннях, підступ, образах, окрики і навіть прокльони.

Кібербулінг

Саме останнє, але дуже популярне серед підлітків. Виявляється в цькуванні за допомогою соціальних мереж або надіслання образ на електронну адресу. Сюди входить зйомка і викладання непривабливого відео в загальний доступ.

Психологічний портрет учасників булінгу

В ШКОЛІ [2]

Приймають участь у булінгу завжди три групи дітей:

АГРЕСОР

ЖЕРТВА

СПОСТЕРІГАЧ

Ознаки булінгу:

Систематичність (повторюваність) діяння

Наявність сторін - кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності)

Дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, або спричинення соціальної ізоляції потерпілого.

Причини булінгу:

Бажання бути лідером

Відсутність захоплень

Зовнішній вигляд

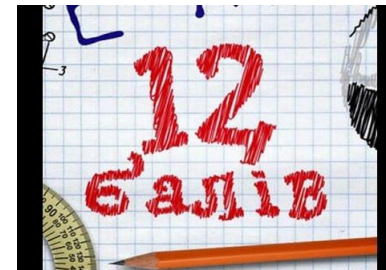
Різність інтересів

Агресивність

Заздрість (через матеріальне становище і навчання)

Як відрізнити звичайний конфлікт від булінгу?

Конфлікт

- Одноразовий, неповторюваний акт
- Незгода, розбіжність думок
- Рівність сил
здатність кожної зі сторін впливати на процес конфлікту

VS

Булінг

- Тривалі, повторювані дії
- Агресивна поведінка з метою завдати шкоду та принизити
- Нерівність сил
різниця у фізичному стані, рівні соціально-психологічної адаптованості, стані здоров'я

Не кожен конфлікт є булінгом.

Як розпізнати жертву:

- діти, які не можуть захистити себе, фізично слабші за своїх однолітків;
- невпевнені в собі діти, замкнуті, мовчазні;
- діти, які уникають певних місць у навчальному закладі (наприклад, на перерві сидять у класі);
- діти, які часто не мають ні одного близького друга, краще спілкуються з дорослими ніж з однолітками.

Як розпізнати агресора:

- якщо це хлопчики, вони зазвичай фізично сильніші за інших;
- виділяються зовнішністю, манерою поведінки, одягом;
- вони часто зухвалі та агресивні в ставленні до дітей та дорослих;
- не дуже гарно вчаться;
- мають досить велике коло друзів або однодумців та ін.

Як розпізнати спостерігача:

- • діти з кола кривдника;
- • однокласники;
- • випадкові учні.

ПОКАРАННЯ

ШТРАФ
(Від 850 до
3400 грн.)

**ГРОМАДСЬКІ
РОБОТИ**
(від 20 до 60
годин)

**ВИПРАВНІ
РОБОТИ**
(до 20%
заробітку)

ХТО НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ?

16 років

Батьки

**Керівник
закладу освіти**

Що робити, якщо дитина потерпає від булінгу?

1

Зібрати докази цькування. Найважливішими є показання свідків, а також відео та аудіозаписи булінгу. Це все матиме значення як доказова база.

2

Звернутися до шкільного омбудсмана та класного керівника: розповісти, що відбувається, хто це робить, у який спосіб та іншу додаткову інформацію.

3

Написати заяву на ім'я директора навчального закладу.

4

Якщо адміністрація навчального закладу проблему не розв'язує – звернутися в поліцію та написати заяву. До неї додати зібрані раніше докази.

НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

102

ГАРЯЧА ЛІНІЯ
З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ
НАСИЛЬСТВУ

116 123

КУДИ ЗВЕРНУТИСЯ У РАЗІ БУЛІНГУ?

НАЦІОНАЛЬНА ДИТЯЧА
"ГАРЯЧА ЛІНІЯ"

116 111

ЦЕНТР НАДАННЯ
БЕЗОПЛАТНОЇ
ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ

0 800 213 103

ТЕЛЕФОНИ ДОВІРИ

НАЦІОНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

ЮВЕНАЛЬНА
ПОЛІЦІЯ

ПАМ'ЯТАЙ!
Що сьогодні ти –
спостерігач, а завтра —
жертва

**«Спробуйте бути хоч трохи
добрішими - і ви побачите, що
будете не в змозі зробити
поганий вчинок»**

Конфуцій

Дякую за увагу!

Корисні посилання на відео про булінг:

1. Поради психолога. Булінг https://www.youtube.com/watch?v=G6iXkWHR0K4&feature=emb_logo
2. Як зупинити булінг: поради для батьків https://www.youtube.com/watch?time_continue=48&v=pNCvFAOAOQco&feature=emb_logo
3. Поради психолога: Булінг проти вчителів https://www.youtube.com/watch?v=nY1hr27U7Mw&feature=emb_logo
4. Кілька порад від психологів, як реагувати на цькування. Протидія булінгу https://www.youtube.com/watch?v=Y-QEoI4iXRE&feature=emb_logo
5. Булінг. Як батькам розпізнати, що з їхньої дитини знущаються? <https://www.youtube.com/watch?v=IO-gk39F3fY>

Вправи та майстер-класи для дітей

Вправа «Коробочка з пропозиціями»

Завдання: Необхідно дати можливість учням висловити свої пропозиції про те, як правильно поводитися з іншими учнями класу для уникнення ситуації виникнення булінгу.

Кожній дитині видають аркуш паперу, на якому вона пропонує своє правило.

Усі правила складаються в спеціально підготовлену коробочку.

Після того як своє побажання опустить останній учень, педагог дістає і прочитує кожну пропозицію. За необхідності пропозиції обговорюються.

Вправа «Казка»

Хід вправи:

- ❖ Педагог читає казку. Пропонує дітям закінчити речення.
- ❖ **Казка:** Цькування ображало хлопчика, чарівниця дала дітям підказку... Цькування ще більше почало привертати увагу, діти почали йому говорити, що... Хлопці стали підтримувати вигнанця і дружити з ним, і в результаті цькування..., а на його місці з'явився хлопчик, який..., і сказав, що ..., і все...

